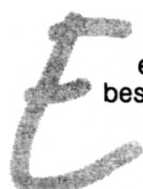

Gewikt, gewogen en goed be den?

Rita Rymenans, Luc Vercammen
(en vele anderen)

Elf methodes Nederlands voor de eerste graad secundair onderwijs zijn door negen beoordelaars grondig doorgelicht op hun vakinhoudelijke en -didactische kwaliteiten of gebreken, hun gebruiksvriendelijkheid en uiterlijke vormgeving. De criteria die ze hierbij gehanteerd hebben, zijn in een afzonderlijk artikel integraal opgenomen. Voor de beschrijving van de procedure verwijzen we naar het inleidend artikel van dit themanummer. Als voorzitter hebben we de taak van spreekbuis ter harte genomen en onze woorden meer dan gewikt bij het uitschrijven van de weloverwogen jury-oordelen: het uur van de waarheid is aangebroken...

Gewikt en gewogen: letterlijk...

erst geven we een formele beschrijving van de beoordeelde schoolboeken die, om elke vorm van partijdigheid uit te sluiten, in alfabetische volgorde de revue passeren. Van de meeste methodes zijn zowel het eerste als het tweede deel bekeken; van drie methodes was alleen deel 1 klaar bij de aanvang van de beoordelingsrondes.

Naast een complete titelbeschrijving van de verschillende onderdelen van de methode is ook informatie opgenomen over de manier van uitgeven, de prijs, het formaat, en – niet onbelangrijk voor de zwaarte van de boekentas of rugzak – het gewicht. Wat niet te achterhalen viel, kreeg een vraagteken. Deze formele beschrijving is gemaakt door Veerle Geudens die als een echte 'weight-watcher' de geijkte meet- en weeginstrumenten met de nodige precisie heeft gehanteerd.

titel: Fundamenteaal
deel: 1
auteurs: F. Bruffaerts, K. De Naeyer, A. De Schrijver, F. Du Mong,
D. Jaspers, M. Van de Putte
uitgever - plaats: Van In - Lier
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1992	1°	287	90 306 1663 6	21 x 29,6	905	± 550	a
werkboek	1994	1°-5° bijdruk	240	90 306 1645 8	21 x 29,6	550	± 250	b
handleiding	1992	1°-1° bijdruk	279+240	90 306 1732 2	20,6 x 29,2	1260	?	c
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Fundamenteaal
deel: 2
auteurs: F. Bruffaerts, H. Declercq, K. De Naeyer, A. De Schrijver,
F. Du Mong, M. Van de Putte
uitgever - plaats: Van In - Lier
doelgroep: 2de jaar ASO

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1990	1°	277	90 306 1815 9	21 x 29,6	875	± 600	a
werkboek	1994	1°, 4° bijdruk	256	90 306 1816 7	21 x 29,6	630	± 270	b
handleiding	1992	1°, 2° bijdruk	267+256	90 306 1817 5	20,6 x 29,2	1310	?	c
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Lemma
deel: 1
auteurs: L. Cloet, Fr. Loose, E. Van Hoyweghen, K. Verstraete
uitgever - plaats: De Nederlandsche Boekhandel/Uitg. Pelckmans - Kapellen
doelgroep: 1ste jaar ASO

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1994	1°	176	90 289 1987 2	17 x 24,5	300	390	a
werkboek	1994	1°	368	90 289 1988 0	21 x 29,5	890	595	b
handleiding	s.d.	pro manuscr.	81	90 289 1989 9	21 x 29,5	200	550	d
audiomateriaal	s.d.	-	-	-	audio-cass.	-	1250	-
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende:

a	gebonden	e	losbladig en geperforeerd
b	gebonden en geperforeerd	f	in ringmap
c	gelijmd en geperforeerd	g	in kartonnen map
d	losbladig	h	gelijmd

titel: Lezerstraal
deel: 1
auteurs: H. De Graef, L. Cools, L. De Caluwé, W. Huygebaert, J. Mariën
uitgever - plaats: Mim - Deurne
doelgroep: 1ste jaar – middelbaar onderwijs

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	180	?	21 x 29,7	515	± 270	a
werkboek	s.d.	?	327	?	21 x 29,7	916	± 370	g
handleiding	s.d.	?	?	?	21 x 29,7	?	± 500	c
audiomateriaal	-	-	-	-	audio-cass.	-	?	-
videomateriaal	-	-	-	-	video-cass.	-	?	-

titel: Lezerstraal
deel: 2
auteurs: H. De Graef, L. Cools, L. De Caluwé
uitgever - plaats: Mim - Deurne
doelgroep: 2de jaar – m.o.

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	2° gewijz.	260	90 341 0555 5	21 x 29,7	751	± 300	a
werkboek	s.d.	3° gewijz.	466	90 341 0556 3	21 x 29,7	1359	± 400	g
handleiding	s.d.	?	271	90 341 0252 1	21 x 29,7	695	± 500	c
audiomateriaal	-	-	-	-	audio-cass.	-	?	-
videomateriaal	-	-	-	-	video-cass.	-	?	-

titel: Melopee
deel: 1
auteurs: H. Bousset, B. De Ridder, E. De Ridder, F. De Schutter,
E. Eelen, M. Stevens, L. Van Waes, O. Baert, M. De Kegel,
M. Kestens, R. Van Cauwenberghe, R. Vanheste
uitgever - plaats: Plantyn - Deurne
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	1°	297	90 301 5044 0	19 x 27	621	575	a
werkboek	1993	4°	130	90 301 5045 9	20,5 x 29,5	333	297	c
handleiding	s.d.	?	179	90 301 5046 7	21 x 29,5	502	668	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende: a gebonden e losbladig en geperforeerd
 b gebonden en geperforeerd f in ringmap
 c gelijmd en geperforeerd g in kartonnen map
 d losbladig h gelijmd

titel: Melopee
deel: 2
auteurs: H. Bousset, B. De Ridder, E. De Ridder, F. De Schutter,
 E. Eelen, M. Stevens, L. Van Waes, O. Baert, M. De Kegel,
 M. Kestens, R. Van Cauwenberghe, R. Vanheste
uitgever - plaats: Plantyn - Deurne
doelgroep: 2de jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	1°	316	90 301 5047 5	19 x 27	660	612	a
werkboek	1993	3°	152	90 301 5048 3	20,5 x 29,5	364	342	c
handleiding	1990	2°	167	90 301 5049 1	21 x 29,5	482	631	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Nederlands
deel: 1
auteurs: H. Vanwalle, A. Buelens, M. De Koninck, H. Foulon, G. Rou-
 wet, L. Sollie
uitgever - plaats: Den Gulden Engel - Antwerpen
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1994	2°, 2° oplage	312	90 5035 197 2	21 x 29,6	880	595	a
werkboek	1993	2°, 4° oplage	255	90 5035 199 9	21 x 29,2	625	370	e
handleiding	s.d.	?	147	90 5035 198 0	21 x 29,6	380	850	h
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Nederlands
deel: 2
auteurs: H. Vanwalle, A. Buelens, M. De Koninck, H. Foulon, G. Rou-
 wet, K. Vandewege, L. Sollie
uitgever - plaats: Den Gulden Engel - Antwerpen
doelgroep: 2de jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1992	?, 2° oplage	318	90 5035 240 5	21 x 29,6	900	625	a
werkboek	1993	2°, 2° oplage	159	90 5035 239 1	21 x 29,2	470	370	e
handleiding	1993	3°	129	90 5035 215 0	21 x 29,6	310	850	h
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende:

a	gebonden	e	losbladig en geperforeerd
b	gebonden en geperforeerd	f	in ringmap
c	gelijmd en geperforeerd	g	in kartonnen map
d	losbladig	h	gelijmd

titel: Taalboek
deel: 1
auteurs: H. Mels, L. De Pauw, L. Raeckelboom, P. Tack, G. Vercauteren
uitgever - plaats: Wolters - Leuven
doelgroep: 1ste jaar - sec.

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	287	90 309 7860 0	16,9 x 23,9	565	534	a
werkboek	s.d.	?	324	90 309 7862 7	20,9 x 29,7	797	352	b
handleiding	s.d.	?	244	90 309 7864 3	20,9 x 29,7	618	695	c
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Taalboek
deel: 2
auteurs: H. Mels, H. Aeyels, L. De Pauw, L. Raeckelboom, P. Tack, G. Vercauteren
uitgever - plaats: Wolters - Leuven
doelgroep: 2de jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1987	3°	281	90 309 7866 x	16,9 x 23,9	510	509	a
werkboek	1987	?	325	90 309 7868 6	20,9 x 29,7	809	342	b
handleiding	1987	2°	376	90 309 7870 8	20,9 x 29,7	895	869	c
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Taalkracht tien
deel: 1
auteurs: P. Mesdagh, J. Thijssens, E. Tytgat
uitgever - plaats: De Sikkels - Oostmalle
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1992 ?	?	374	90 260 3396 6	19,9 x 26	890	690	a
werkboek	1992 ?	?	295	90 260 3398 2	20,6 x 29,2	680	320	c
handleiding	1992 ?	?	357	90 260 3397 4	20,6 x 29,2	900	1400	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende:

a gebonden

b gebonden en geperforeerd

c gelijmd en geperforeerd

d losbladig

e losbladig en geperforeerd

f in ringmap

g in kartonnen map

h gelijmd

titel: Taalkracht tien
deel: 2
auteurs: P. Mesdagh, J. Thijssens, E. Tytgat
uitgever - plaats: De Sikkel - Oostmalle
doelgroep: 2de jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1993 ?	?	390	90 260 3413 x	19,9 x 26	920	750	a
werkboek	1993 ?	?	272	90 260 3412 1	20,6 x 29,2	635	320	c
handleiding	1993 ?	?	368	90 260 3341 9	20,6 x 29,2	865	1400	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Talent voor taal
deel: 1
auteurs: R. Staelens, R. Descheemaeker
uitgever - plaats: Standaard Educatieve Uitgeverij - Antwerpen
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	1995	1°	325	90 021 7185 4	20,7 x 28	790	?	a
werkboek	1995	1°	320	90 021 7178 0	20,7 x 28	790	?	a
handleiding	1995	1°	236	90 021 7087 0	21 x 29,2	1040	1250	f
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Variaties
deel: 1
auteurs: M. Smolenaers, A. Van Assche, J. Vandijck, R. Vanheste
uitgever - plaats: Plantyn - Deurne
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	224	90 301 5677 5	20,8 x 30	530	423	a
werkboek	s.d.	?	341	90 301 5678 3	20,8 x 30	800	369	c
handleiding	s.d.	?	75+341	90 301 5679 1	20,8 x 30	1030	911	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende :
 a gebonden
 b gebonden en geperforeerd
 c gelijmd en geperforeerd
 d losbladig
 e losbladig en geperforeerd
 f in ringmap
 g in kartonnen map
 h gelijmd

titel: Variaties
deel: 2
auteurs: M. Smolenaers, A. Van Assche, J. Vandijck, R. Vanheste
uitgever - plaats: Plantyn - Deurne
doelgroep: 2de jaar TSO

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	234	90 301 5704 6	20,8 x 30	570	439	a
werkboek	s.d.	?	243	90 301 5705 4	20,8 x 30	550	305	c
handleiding	s.d.	?	68+243	90 301 5706 2	20,8 x 30	810	880	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Visum
deel: 1
auteurs: H. Carton, C. Goossens, N. Schruers, T. Vannecke
uitgever - plaats: Die Keure - Brugge
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	160	90 6200 423 7	21 x 29,7	440	?	a
werkboek	s.d.	?	174	90 6200 424 5	21 x 29,7	480	?	a
handleiding	s.d.	?	116	90 6200 716 3	25 x 31	740	?	f
audiomateriaal								
videomateriaal								

titel: Witboek Nederlands
deel: 1
auteurs: F. Bautens, L. Devroye, F. D'Heldt
uitgever - plaats: Novum - Deurne
doelgroep: 1ste jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	2°	299	90 5202 001 9	18,5 x 27	600	± 640	a
werkboek	s.d.	3°	286	90 5202 002 7	21 x 30,3	686	± 400	c
handleiding	s.d.	?	51+286	90 5202 003 5	21 x 29,7	826	± 1350	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende: a gebonden e losbladig en geperforeerd
 b gebonden en geperforeerd f in ringmap
 c gelijmd en geperforeerd g in kartonnen map
 d losbladig h gelijmd

titel: Witboek Nederlands
 deel: 2
 auteurs: L. Devroye, F. D'Heldt
 uitgever - plaats: Novum - Deurne
 doelgroep: 2de jaar

materiaal	uitgave- jaar	druk	aantal blz.	ISBN-nr.	formaat cm x cm	gewicht in gr.	prijs in fr.*	manier v. uitgeven**
leerlingboek	s.d.	?	334	90 5202 038 x	19 x 27	665	± 640	a
werkboek	s.d.	3°	303	90 5202 039 6	21 x 30,3	750	± 400	c
handleiding	s.d.	?	86+303	90 5202 040 x	21 x 29,7	960	± 1300	e
audiomateriaal								
videomateriaal								

* De prijzen dateren van oktober 1994.

** Legende:

a	gebonden	e	losbladig en geperforeerd
b	gebonden en geperforeerd	f	in ringmap
c	gelijmd en geperforeerd	g	in kartonnen map
d	losbladig	h	gelijmd

... en figuurlijk

In twee overzichtstabellen, één voor het eerste en één voor het tweede jaar, vatten we de jury-beoordelingen samen. De eerste kolom verwijst naar de criteria van de Werkgroep die elders in dit nummer zijn opgenomen.

Goed beVONden?

In de overzichtstabellen op de twee volgende pagina's zoekt u misschien onderaan naar het eindoordeel uitgedrukt in plussen of minnen. Tevergeefs weliswaar. Als we al één ding onthouden hebben uit onze rekenlessen op de lagere school, dan is het wel dat je geen appels en peren kunt optellen. De categorieën belichten het schoolboek alle vier vanuit een totaal ander perspectief, en bovendien wegen binnen elk onderdeel de verschillende criteria niet allemaal even zwaar. Wel krijgt u van ons een geschreven

eindoordeel van elke methode waarin per categorie opvallende kenmerken worden belicht die misschien niet in de tabellen tot uiting komen. Ze hebben betrekking op alle beoordeelde delen van de methode, tenzij anders vermeld. Deze eindoordelen zijn in oorsprong gebaseerd op de motiveringen van de individuele beoordelaars en bijgesteld tijdens de afsluitende jury-bijeenkomsten. De juryleden kunnen zich collectief achter deze tekst scharen.

TABEL 1 : BEOORDELING VAN DE SCHOOLBOEKEN NEDERLANDS VOOR HET EERSTE JAAR SECUNDAIR ONDERWIJS

	FUNDA- MENTAAL	LEMMA	LEZER- STRAAL	MELOPEE	NEDER- LANDS	TAAL- BOEKET	TAAL- KRACHT 10	TALENT VR.TAAL	VARIA- TIES	VISUM	WITBOEK NDL
VAKINHOUDEN											
1 mondelinge vaardigheden	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-
2 leesvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 schrijfvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 fictie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 taalbeschouwing	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6 massamedia	-	+	-	+	-	-	+	-	-	+	-
7 intercultureel onderwijs	+	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-
DIDACTISCHE AANPAK											
8 strategisch handelen	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
8 a mondelinge vaardigheden	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
8 b leesvaardigheid	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
8 c schrijfvaardigheid	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
8 d kijkvaardigheid	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
9 transfer kennis/vaardigheden	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
10 leerlinggerichte opbouw	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
11 geleidelijke opbouw	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
11 a mondelinge vaardigheden	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
11 b leesvaardigheid	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
11 c schrijfvaardigheid	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
12 leren leren	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-
13 technisch gerichte opties	-	-	-	-	+	-	-	-	+	+	-
GEBRUIKSVRIENDELIJKHEID											
Leerlingboeken	+	n.v.t.	+	+	-	+	+	+	+	+	-
14 helder/begrijpelijk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
14 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
14 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
15 gevarieerde oefeningen	+	n.v.t.	+	+	+	+	+	+	+	+	-
15 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
15 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
16 gevarieerde onderwerpen	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
16 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
16 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
17 origineel/lichtvoelig	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
17 a leerlingboek	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
17 b werkboek	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
Handleiding leerkracht											
18 didactische ondersteuning	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
19 leren buiten de klas	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
20 efficiënte tijdsbesteding	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
21 zwakke/sterke taallearners	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
22 evaluatiemogelijkheden	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-
UITERLUKE VORMGEVING											
23 inzicht in opbouw (lk)	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
24 inzicht in opbouw (ll)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
25 functioneel/duidelijk (ll)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
26 kwaliteit AV-materiaal	n.v.t.	?	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
27 verzorgd/stevig (geheel)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

++ heel goed; + goed; +- twijfelachtig in het voordeel van goed; - + twijfelachtig in het voordeel van slecht; - slecht; -- heel slecht

TABEL 2 : BEOORDELING VAN DE SCHOOLBOEKEN NEDERLANDS VOOR HET TWEEDE JAAR SECUNDAIR ONDERWIJS

	FUNDA- MENTAAL	LEZER- STRAAL	MELOPEE	NEDER- LANDS	TAAL- BOEKET	TAAL- KRACHT 10	VARIA- TIES	WITBOEK NDL
VAKINHOUDEN								
1 mondelinge vaardigheden	+	+	+	+	+	+	+	+
2 leesvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
3 schrijfvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
4 fictie	+	+	+	+	+	+	+	+
5 taalbeschouwing	+	+	+	+	+	+	+	+
6 massamedia	+	+	+	+	+	+	+	+
7 intercultureel onderwijs	+	+	+	+	+	+	+	+
DIDACTISCHE AANPAK								
8 strategisch handelen	-	+	+	+	+	+	+	+
8 a mondelinge vaardigheden	-	+	+	+	+	+	+	+
8 b leesvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
8 c schrijfvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
8 d kijkvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
9 transfer kennis/vaardigheden	+	+	+	+	+	+	+	+
10 leerlinggerichte opbouw	+	+	+	+	+	+	+	+
11 geleidelijke opbouw	+	+	+	+	+	+	+	+
11 a mondelinge vaardigheden	+	+	+	+	+	+	+	+
11 b leesvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
11 c schrijfvaardigheid	+	+	+	+	+	+	+	+
12 leren leren	+	+	+	+	+	+	+	+
13 technisch gerichte opties	-	+	+	+	+	+	+	+
GEBRUIKS/VRIENDELUKHEID								
14 leerlingboeken	+	+	+	+	+	+	+	+
14 helder/begrijpelijk	+	+	+	+	+	+	+	+
14 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+
14 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+
15 gevarieerde oefeningen	+	+	+	+	+	+	+	+
15 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+
15 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+
16 gevarieerde onderwerpen	+	+	+	+	+	+	+	+
16 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+
16 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+
17 origineel/lichtvoetig	+	+	+	+	+	+	+	+
17 a leerlingboek	+	+	+	+	+	+	+	+
17 b werkboek	+	+	+	+	+	+	+	+
Handleiding leerkracht								
18 didactische ondersteuning	+	+	+	+	+	+	+	+
19 leren buiten de klas	+	+	+	+	+	+	+	+
20 efficiënte tijdsbesteding	+	+	+	+	+	+	+	+
21 zwakke/sterke taalleerders	+	+	+	+	+	+	+	+
22 evaluatiemogelijkheden	+	+	+	+	+	+	+	+
UITERLIJKE VORMGEVING								
23 inzicht in opbouw (ik)	+	+	+	+	+	+	+	+
24 inzicht in opbouw (ii)	+	+	+	+	+	+	+	+
25 functioneel/duidelijk (ii)	+	+	+	+	+	+	+	+
26 kwaliteit AV-materiaal	+	+	+	+	+	+	+	+
27 verzorgd/stevig (geheel)	+	+	+	+	+	+	+	+

++ heel goed; + goed; + - twijfelachtig in het voordeel van goed; - + twijfelachtig in het voordeel van slecht; - slecht; - - heel slecht

FUNDAMENTAAL (1/2)

Vakinhouden

Fundamenteaal biedt heel wat leerstof, het pakket is af. Enkel het onderdeel massamedia komt weinig aan bod (alleen even in deel 2). Tekstkeuze en illustraties zijn eerder gedateerd. Vakinhoudelijk krijgt dit schoolboek over bijna de hele lijn goede punten.

Didactische aanpak

Deze reeks richt zich niet tot leerlingen uit technische richtingen. Er is veel kennisoverdracht. Het leerboek bouwt zeer fragmentarisch modellen op waardoor het strategisch handelen bereikt kan worden, vooral als de leerkracht/vakwerkgroep ze verder ontwikkelt. Globaal leert de leerling weinig zelfstandig met de leerstof omgaan. Achter het geheel zit wel een onderwijsvisie, maar die wordt zelden naar de leerkracht toe verduidelijkt. Delen 1 en 2 vullen elkaar aan, maar stimuleren de leerlingen niet tot echte taalbeleving. Leren leren wordt niet behandeld.

Gebruiksvriendelijkheid

De opdrachten en vragen in de leerlingboeken zijn helder geformuleerd. De handleiding voor de leerkracht krijgt slechts een matige waardering. De reeks geeft geen jaarplanning, verdiepingsoefeningen of evaluatiemogelijkheden.

Uiterlijke vormgeving

De leerlingboeken zijn overzichtelijk en verzorgd uitgegeven. De reeks biedt geen audio-visueel materiaal; dat blijft een opdracht voor de leerkracht of de vakwerkgroep.

zie. Positief is ook de aanpak van de taalbeschouwelijke component, functioneel en geïntegreerd in de andere vaardigheden.

Didactische aanpak

De taalvaardigheidsontwikkeling van de leerlingen wordt bevorderd doordat de leerstof stap voor stap is opgebouwd. Bij schrijven en kijken schort het aan een echte strategische didactiek. Het schoolboek richt zich in sterke mate naar ASO-leerlingen door de voortdurende link met het Latijn.

Gebruiksvriendelijkheid

De leerstof wordt prettig aangebracht. De opgaven zijn op peil van de leerlingen, afwisselend en speels, en ze kunnen zeker hun interesse wekken. De leerkracht moet hen wel voldoende houvast bieden, maar daarvoor vindt hij een goede didactische ondersteuning in de handleiding. Aan evaluatie wordt helemaal geen aandacht besteed.

Uiterlijke vormgeving

Er is een duidelijke inhoudsopgave, zowel in de handleiding voor de leerkracht als in het werkboek voor de leerlingen. Opvallend in het werkboek zijn de originele biografische schetsen van de auteurs en de pittige tekeningen. De jury vraagt zich af of het werkboek, eenmaal ingevuld door de leerlingen, nog wel als leermateriaal gebruikt kan worden. Bij de methode hoort een audio-cassette, maar daarover kon de jury niet beschikken.

LEZERSTRAAL (1/2)

Vakinhouden

Centraal in *Lezerstraal* staat de ontwikkeling van de leesvaardigheid. Het grote aanbod van jeugdliteratuurteksten en zakelijke teksten is waardevol, maar wel wat gedateerd. Om het lezen heen staan verwerkingsopdrachten waarbij spreken, schrijven, en luisteren (in een eenrichtingssituatie) aan de orde komen. Spreken en luisteren worden

LEMMA (1)

Vakinhouden

Opmerkelijk is de uitwerking van het leerlingboek in de vorm van een bloemlezing waarin zowel fictionele als niet-fictionele teksten zijn opgenomen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen proza en poë-

niet getraind in complete communicatieve situaties met de leerbedoeling het vaardigheidsniveau van de leerlingen systematisch te verhogen. Voor schrijven wordt een toereikend systeem voorgesteld voor creatief schrijven en zakelijke teksten. Origineel is ook het bieden van schrijfaanzetten voor de leerlingen in 'zelf lezerstralen'. Taalbeschouwingsonderwijs wordt als kennisleerstof aangeboden, maar sluit niet meteen aan bij de beoefening van de taalvaardigheidsaspecten. Traditioneel is de grote hoeveelheid ruimte die besteed wordt aan spraakkunst, spelling en woordenschatverrijking in allerlei contextloze oefeningen. In deel 2 ligt de moeilijkheidsgraad van de leerstof over het algemeen hoger dan in het eerste deel: er wordt meer aangeboden en op een abstracter niveau.

Didactische aanpak

De methode is behoorlijk goed onderbouwd met inzichten uit de eigentijdse didactiek van de jaren 80, maar heeft niet kunnen profiteren van de huidige verworvenheden vooral inzake spreek- en luisterdidactiek. Alleen voor lezen wordt een duidelijke evolutieve leerlijn voorzien die moet leiden tot een blijkbaar verregaande leescompententie. Tekstsoortkenmerken en een ruime gamma van leesstrategieën zijn echter niet bewust gepresenteerd. In deel 2 ligt de klemtoon nog meer op de verzelfstandiging tot competente lezers. *Lezerstraal* is vooral geschikt voor sterke klassen en niet voor leerlingen uit technisch gerichte opties.

Gebruiksvriendelijkheid

Als meest gepropageerde werkvorm voor de verwerking van lezen wordt het groeps- werk bewust aangeprezen. De vragen en opdrachten bij de literaire teksten zijn gegroepeerd voor dat complementair groeps- werk, maar kunnen ook benut worden voor verwerking in klasgesprekken. In deel 2 wordt in de verwerkingsopdrachten een ruim aandeel voorzien voor zelfstandig werken door de leerlingen, in de klas en (nog meer) thuis.

De handleiding bij deel 1 geeft nuttige informatie in verband met het groeps- werk als werkvorm. Ook wordt de lesstrategie (doelstellingen, werkvormen) van de verschillende onderdelen zeer goed omschreven. Interessant is verder dat de vragen en opdrachten gerangschikt zijn naar moeilijkheidsgraad en dat heel wat achtergrondinformatie en -materiaal is gegeven. In deel 2 is het onderbouwingsgedeelte weggelaten in de veronderstelling dat de leraar de methode al kent. Evaluatiemateriaal ontbreekt.

Uiterlijke vormgeving

Het geheel is verzorgd uitgegeven, maar het is niet meer up-to-date wat de lay-out en de zwart-wit-illustraties betreft. Er is audio-visueel materiaal beschikbaar, maar dat wordt onvoldoende in het leerling- boek geïntegreerd. In de handleiding voor de leerkracht zijn slechts heel sporadisch verwijzingen naar de video- en audio-cassettes opgenomen. Op de cassettes zelf staat evenmin vermeld welke fragmenten opgenomen zijn.

MELOPEE (1/2)

Vakinhouden

Melopee is communicatief georiënteerd. De breed uitgewerkte vier vaardigheden zijn nauw met elkaar verbonden en volgen het principe van de normaal-functionali- teit. Er is ruime aandacht voor de mondelinge aspecten van het taalgebruik. Origineel is ook de waardeverduidelijkende inslag die zijn vertaling vindt in de themakeuze. Zo is er in deel 2 bijvoorbeeld ruime aandacht voor andere culturen. Traditioneel daartegenover is, naast de taalbeschouwing die geïntegreerd is in de thema's, het te ruime leerstofaanbod van spraakkunst en spelling. Opvallend voor de zinsontleding is de structuralistische benadering van de zinsdelen. In *Melopee 2* ontbreekt het gedeelte genietend lezen uit deel 1 waar er ruim fragmenten van jeugdboeken voorhanden zijn op

het einde van elk thema. Jeugdboekfragmenten worden in deel 2 daarentegen functioneel ingeschakeld in de themabehandeling. In *Melopee 2* doet de leerstof beduidend meer een beroep op het toenemende abstraheringsvermogen van de leerlingen in overeenstemming met de ontwikkelingspsychologie. Zo is er in dat verband een curriculum tekststudie met betrekking tot het leren samenvatten.

Didactische aanpak

Melopee is didactisch-methodologisch goed uitgekend en consequent uitgewerkt in overeenstemming met de opvattingen over communicatief taalonderwijs. Strategisch handelen bij de mondelinge vaardigheden en bij schrijven zouden explicieter aanwezig moeten zijn. Voor lezen worden functionele vragen gesteld bij de teksten, wat niet meer beantwoordt aan de hedendaagse inzichten met betrekking tot leesdidactiek. Sommige leeractiviteiten lijken moeilijk voor de leerlingen en sommige leerkrachten worden zeker afgeschrikt door de vooruitstrevendheid van de methode. *Melopee* is geschikt voor ASO- en sterke TSO-richtingen.

Gebruiksvriendelijkheid

Opvallend binnen de meestal goed uitgekende didactiek is de inventiviteit, creativiteit en variatie in de uitwerking. Positief is ook de aandacht voor binnenklasdifferentiatie en variatie in werkvormen. Het leerlingboek en het werkschrift sluiten zeer goed bij elkaar aan en geven duidelijke uitleg en instructies. In het leerlingenboek wordt elk thema ingeleid met een expliciete vermelding van de doelstellingen, en ook is de leerstof steeds in een duidelijk kader weergegeven.

In de handleiding kan men terecht voor een zeer degelijke algemene inleiding en verantwoording, een toelichting bij de opbouw van elk thema, een mogelijke lesgang bij elke opdracht, gevarieerd en kopieerbaar toetsmateriaal. Onhandig voor de leerkracht is het ontbreken van de leerstofnummering

uit het leerlingboek in de handleiding.

Uiterlijke vormgeving

Het leerlingmateriaal is niet stevig uitgegeven en slijt wellicht vlug. De lay-out en presentatie met lettergrootte en -type, zwart-wit-illustraties, plaatsing en schikking van leerlingopdrachten enz. beantwoorden niet meer aan de eigentijdse vereisten. Geen AV-materiaal.

NEDERLANDS (1/2)

Vakinhouden

Voor de vaardigheden scoort alleen lezen goed. Er is weinig of geen systematische aandacht voor de mondelinge vaardigheden. En ook schrijven wordt stiefmoederlijk behandeld; creatief schrijven ontbreekt in deel 1 compleet. Taalbeschouwing wordt heel traditioneel aangepakt: er is overvloedige aandacht voor woordenschat en zinsontleding, dit laatste vaak met situatie- of contextloze zinnen. In *Nederlands 1* is het aanbod aan fictie voldoende, maar te gemakkelijk, en de verwerking wordt aan de leerkracht of vakwerkgroep overgelaten. In deel 2 is het tekstaanbod groter, origineler en beter verwerkt; het begint met poëzie.

Didactische aanpak

Het ontbreekt aan elke duidelijk uitgetekende strategie. Bij de leesteksten worden vooral tekstgebonden en tekstinhoudelijke vragen gesteld die soms te moeilijk zijn en het leesplezier niet bevorderen. Voor schrijven en de mondelinge vaardigheden zijn alleen opgaven opgenomen, zonder didactiek. Het geheel is erg gemakkelijk, zodat voor leerlingen uit sterke ASO-richtingen elke uitdaging ontbreekt; voor het TSO is de tekstkeuze niet normaal-functioneel. In deel 2 is ook aandacht voor leren leren in de vorm van persoonlijke remediëringsschema's voor spreken en schrijven.

Gebruiksvriendelijkheid

Het leerlingboek van deel 2 heeft geen inlei-

ding, wat dus veronderstelt dat je de methode al kent. In deel 2 zijn de weinige opgaven voor schrijven realistisch en creatief. Het werkboek vergemakkelijkt het leren of oefenen niet echt. De handleiding geeft alleen de oplossingen van de oefeningen, op het beschamende af.

Uiterlijke vormgeving

Het leerlingmateriaal is niet heel stevig uitgegeven. De lay-out van deel 2 is beter dan die van deel 1. Wel zijn er meer lettertypes gebruikt, wat toch telkens een aanpassing vraagt voor de leerling-gebruiker. Ook zijn in deel 2 foto's toegevoegd, terwijl de illustraties in deel 1 niet-functioneel zijn. Audio-visueel materiaal ontbreekt.

TAALBOEKET (1/2)

Vakinhouden

Taalboeket scoort goed op de leerinhouden voor lezen en schrijven, en de behandeling van fictie en taalbeschouwing: de aanpak is rijk en kent een geleidelijke opbouw. Mondelinge vaardigheden, massamedia en interculturele aspecten krijgen haast geen plaats toegemeten. Spraakkunst en spelling komen erg ruim aan bod. Het schoolboek werkt met een heel eigen tekensysteem waardoor *Taalboeket* als reeks gebruikt moet worden. Ook voor de andere leerstof-onderdelen steunt het schoolboek sterk op wat vooraf kwam, het is een sluitend geheel.

Didactische aanpak

De aanpak blijft theoretisch: de taalpraktijk, de transfer komen amper aan bod. Globaal staat het didactisch kader dan ook minder sterk dan de leerstofelementen. Inhoudelijk richt *Taalboeket* zich niet tot technische richtingen. Het schoolboek is leerstofgericht, de leerlinggerichtheid is minder sterk uitgebouwd.

Gebruiksvriendelijkheid

De leerlingboeken en de handleiding zijn

redelijk gebruiksvriendelijk. Leerkracht en leerlingen moeten het systeem eerst goed doorgronden vooraleer er gewerkt kan worden; de opdrachten en de vragen worden soms ingewikkeld geformuleerd. Een jaarplanning ontbreekt, de handleiding biedt wel instapideeën en vermeldt doelstellingen. Sterke leerlingen vinden zeker hun gading in dit schoolboek, onder meer dankzij de uitbreidingsoefeningen.

Uiterlijke vormgeving

Het taalgebruik en de opmaak zijn op leerlingenpeil. Audio-visueel materiaal wordt niet geboden.

TAALKRACHT TIEN (1/2)

Vakinhouden

Alle leerstofelementen komen in dit schoolboek voldoende tot goed aan bod. De basisvaardigheden spreken, luisteren, schrijven en lezen vormen de uitgangspunten van *Taalkracht tien*. Intercultureel onderwijs krijgt minder aandacht. De auteurs gaan uit van de leefwereld van de jongeren en leggen een verband met de maatschappij waarin leerlingen leven, werken, leren, spelen... onder meer dankzij een grote variatie aan teksten.

Didactische aanpak

Op didactisch vlak luidt de beoordeling matig. Zo komen het probleemoplossend denken, de aandacht voor het leerproces en de systematische herhaling te weinig aan bod. Anderzijds vertoont het onderdeel taalbeschouwing een duidelijke en geleidelijke opbouw. *Taalkracht tien* is geschikt voor ASO- en 'abstractere' TSO-richtingen.

Gebruiksvriendelijkheid

De leerlingboeken en de handleiding staan op een hoog peil. De jaarplanning wordt les per les uitgewerkt en de handleiding biedt een overvloed aan tips, maar evaluatiemodellen ontbreken. De vragen van het werkboek zijn wel eerder op klassieke leest

geschoeid, de tekstvragen blijven erg sober.

Uiterlijke vormgeving

De reeks oogt fraai, is overzichtelijk en makkelijk hanteerbaar: een degelijk pakket. Audio-visueel materiaal ontbreekt.

zijn onleesbaar afgedrukt. Het gebruikte lettertype en het gebrek aan witruimten maken het geheel nogal druk. Geen audio-visueel materiaal.

VARIATIES (1/2)

TALENT VOOR TAAL (1)

Vakinhouden

In *Talent voor taal* gaat veel aandacht uit naar woordenschat, taalzuivering en traditionele spraakkunst, en weinig naar taalbeschouwing in ruime zin. Ook de vaardigheden worden eerder stiefmoederlijk behandeld. Schrijven bevat wel leuke opgaven, maar de leerlingen krijgen geen helpende strategie aangereikt.

Didactische aanpak

Er is geen echte strategische aanpak voor de vaardigheden te vinden; de didactiek is eerder behoudend. Zo is bijvoorbeeld de tekstbehandeling bij lezen sterk op de tekstinhoud gericht, met tekstafhankelijke vragen. De studietips zijn zeer primair, te vanzelfsprekend.

Gebruiksvriendelijkheid

Het leerlingenboek bevat goede teksten naar vorm en inhoud, al is de inhoud vaak te belerend, te moraliserend. Bijna alle oefeningen zijn aan- en invuloefeningen. Nieuw is het (jaar)planoverzicht dat de leerling voor elk thema zelf kan invullen. De handleiding oogt overzichtelijk en verzorgd, maar is niet didactisch informatief, op de inleiding na. De oplossingen van de oefeningen zijn vaak beschamend voor de leerkracht.

Uiterlijke vormgeving

Het werkboek is tegelijkertijd een oefen- en leerboek dat de leerlingen goed leidt. Het is ingebonden en niet afscheurbaar zoals de meeste andere werkboeken (wat een voor- of een nadeel kan zijn), en prettig gepresenteerd qua lay-out. Sommige illustraties (zoals tekeningen, strips, reclameteksten)

Vakinhouden

Vakinhoudelijk is het lezen van zakelijke en fictionele teksten het beste deel van de methode. Veel teksten, die eerder kort zijn, en gedichten nodigen de leerlingen uit om aan lezen plezier te beleven. Ook schrijven komt vrij veel aan bod, maar spreken en luisteren worden eerder stiefmoederlijk behandeld. Het onderdeel spraakkunst is vrij traditionalistisch ingevuld, systematisch en niet geïntegreerd.

Didactische aanpak

Didactisch gezien zijn schrijven en lezen het best uitgewerkt in overeenstemming met de eigentijdse didactische principes. Spreken en luisteren komen daarentegen onvoldoende uit de verf. Expliciet uitgezette leerlijnen komen in *Variaties* niet voor. Wel wordt ruim aandacht geschonken aan leren leren. Positief is de sterk leerlinggerichte aanpak van het geheel. Zeker voor de (handels)technisch gerichte opties, maar ook voor de minder sterke ASO-klassen is *Variaties* heel geschikt.

Gebruiksvriendelijkheid

De methode is gebruiksvriendelijk met heel wat variatie in de oefeningen en thema's. Het afwisselend en gecombineerd gebruik van tekstboek en werkboek kan echter gebruiksmoeilijkheden opleveren. De handleiding biedt voor de lesgever vaak weinig houvast. Evaluatie en toetsing ontbreken volledig in de handleiding voor de leerkracht.

Uiterlijke vormgeving

De methode is in zijn geheel verzorgd uitgegeven. Een minpunt: de afbakening van de lessen is in het leerlingenmateriaal onvol-

doende duidelijk. Er is geen AV-materiaal beschikbaar.

VISUM (1)

Vakinhouden

De mondelinge vaardigheden, lezen, en kijken komen in sterke mate aan bod. Schrijven is geïntegreerd in andere opdrachten. De oefeningen in verband met taalbeschouwing in ruime zin zijn gevarieerd en werden creatief aangepakt. Traditionele grammatica en spelling zijn in een apart boekje opgenomen.

Didactische aanpak

In de handleiding worden de nieuwste didactische principes voorgesteld, maar die worden in de praktijk onvoldoende waargemaakt. Procedures en strategieën of inzicht in wat de leerling zelf doet, wordt hem onvoldoende bijgebracht. In de 'leerwijzer' is ruime aandacht voor leren leren.

Gebruiksvriendelijkheid

Het leerlingenboek bevat mooie, zeer bruikbare teksten en veel speels en plezierig oefenmateriaal. Sommige introducties in het leerlingenboek zijn te uitgebreid en te bemoeuwend; ze horen in de handleiding thuis. De handleiding voor de leerkracht bevat een realistisch voorstel voor tijdsbesteding.

Uiterlijke vormgeving

Het werkboek en de handleiding zijn overzichtelijk gestructureerd, in tegenstelling tot het leerlingenboek dat qua structuur hier en daar te wensen overlaat. Het geheel is opmerkelijk verzorgd uitgegeven.

WITBOEK NEDERLANDS (1/2)

Vakinhouden

Spoken en luisteren worden heel stiefmoederlijk behandeld: spreken wordt gereduceerd tot uitspraak, en luisteren tot concen-

tratie-oefeningen. Het tekstaanbod bevat wel originele teksten, maar het aantal en de verscheidenheid aan tekstsoorten is eerder beperkt. De verwerking ervan wordt volledig aan de leerkracht overgelaten. In deel 2 is het aanbod meer gestructureerd en is fictie beter vertegenwoordigd, ook met poëzie en theater, hoewel summier uitgewerkt. Taalbeschouwing vormt in deel 1 de grootste troef van dit schoolboek, maar het leerlingboek is op dat vlak te weinig leerlinggericht. In deel 2 heeft de taalbeschouwing in ruime zin plaats gemaakt voor grammatica, met veel aandacht voor woordleer. Het onderdeel massamedia is in het tweede deel opvallend functioneler ingepast in het geheel.

Didactische aanpak

De didactische aanpak ontbreekt volledig. De leerstof is niet leerlinggericht opgebouwd en bevordert de taalvaardigheidsontwikkeling van de leerlingen niet. Er is weinig aandacht voor leren leren. *Witboek Nederlands* is zeker niet geschikt voor het TSO, maar ook sterke ASO-richtingen moeten vechten tegen de saaie leerstofinhoud.

Gebruiksvriendelijkheid

In deel 1 zit weinig of geen variatie in de onderwerpen en de opdrachten van het werkboek. Het oefeningenaanbod in deel 2 is gevarieerder en creatiever; vooral onder schrijven en stellen vind je bruikbare oefeningen. De handleiding bij deel 1 is heel beperkt: een ingevuld werkboek, enkele dictees en sporadisch een korte verantwoording. Bij deel 2 is de handleiding iets omvangrijker en bevat ze uitgewerkte leesen luistertoetsen met correctiemodellen, en achtergrondinformatie bij de componenten grammatica en taalbeschouwing.

Uiterlijke vormgeving

Het leerlingboek heeft geen inhoudsopgave. Alleen kaders tegen een grijze achtergrond, vet gedrukte woorden en witruimtes brengen structuur aan in deel 1. Deel 2

heeft minder witruimtes en minder grijze kaders met samenvattingen. AV-materiaal is niet beschikbaar.

De beste koop?

Ook nu moeten we de ervaren *Testaankoop*-lezer teleurstellen. Een beste koop kunnen we u niet aanbevelen, omdat die volgens ons ook niet bestaat. Het enige doel dat we met dit vergelijkend warenonderzoek hebben nagestreefd, is zo gedetail-

leerd en zo objectief mogelijke informatie te verschaffen over de recente totaalmethodes voor de eerste graad secundair onderwijs. Het laatste woord is echter aan de vakgroepen die nu een weloverwogen keuze kunnen maken op basis van de criteria die zij belangrijk vinden voor hun onderwijs Nederlands aan hun leerlingen. We hopen dat dit overzicht hen daarbij kan helpen.

Rita Rymenans & Luc Vercammen
p/a Romeinse put 50
2650 Edegem

T U S S E N D O O R

STELLING: Schoolboeken die ouder zijn dan 7 jaar moeten onherroepelijk verbrand worden, of dienen rechtstreeks aan een of ander schoolmuseum bezorgd te worden.

STELLING: Geen enkel schoolboek is up to date, dus je kunt er beter geen gebruiken.

Ik heb het gedrag van mensen die altijd het recentste automodel of de nieuwste computer (met Windows 95) moesten hebben, nooit heel rationeel gevonden. Mij lijkt het interessanter te weten waar ze heen reden en wat ze schreven.

Dat een nieuwer schoolboek an sich beter is dan een oud, is een onhoudbare bewering. Of zouden de didactische en vakinhoudelijke opvattingen dan echt om de zeven jaar veranderen? En zouden alle leerkrachten dan om de zeven jaar die vernieuwde inzichten onder de knie hebben? Wat iemand met een boek doet, is veel belangrijker dan wat er in het boek staat. Waarschijnlijk zijn er mensen die beter kunnen werken met *De Ring* of *Taalrijkdom* dan met het laatste nieuwe schoolboek! Een boek dat na zeven jaar al totaal onbruikbaar blijkt, is waarschijnlijk nooit goed geweest. Het enige vakonderdeel waarbij het essentieel is dat het gebodene recent genoeg is, zou wel eens het lezen van zakelijke teksten kunnen zijn. Dat is typisch iets waar het beste schoolboek nooit zo goed is als een min of meer alerte leerkracht en een fotokopieermachine.

Dat belet natuurlijk niet dat de een vakgroep best vaker dan om de zeven jaar eens zou bespreken of het boek waar ze mee werken nog steeds aan de verwachtingen voldoet en of ze bij gelegenheid niet op iets beters kunnen overstappen.

Roger Roger
leraar, niet-gebruiker, lang geleden schoolboekauteur